

ΚΕΙΜΕΝΟ

Ερέθισμα για πολύ σοβαρούς και σε βάθος προβληματισμούς προσφέρει η τελευταία έρευνα του "ευρωβαρόμετρου", με θέμα "Οι Ευρωπαίοι και ο Πολιτισμός", που έτυχε της ... καθ' υπερβολήν δεούσης προσοχής και προβολής από τα ελληνικά ΜΜΕ, με τίτλους που εμφανίζουν τους Έλληνες περίπου ως ... ημιαγρίους, με σχέσεις "έχθρας" με το βιβλίο, το θέατρο, τη μουσική, τον κινηματογράφο, τα μουσεία Ιστορίας και Τέχνης.

Δεν μπορεί, βεβαίως, να ισχυρισθεί κανείς με πειστικά επιχειρήματα πως η Ελλάδα και οι Έλληνες πρωτοπορούν στον πολιτισμικό τομέα. Υπάρχουν τεράστια κενά υποδομής, οργάνωσης, συστηματικής ανάπτυξης, όχι μόνο των διάφορων επιμέρους κλάδων που συνιστούν παραγωγή πολιτισμού, αλλά και ατομικών και κοινωνικών "ευαισθησιών" που επιτρέπουν την υποδοχή, επεξεργασία και αναπαραγωγή πολιτισμικών ερεθισμάτων.

Θα άξιζε, ίσως, να μείνει κανείς λίγο στο τι ακριβώς σημαίνει "πολιτισμός", ποια τα "ειδοποιά" χαρακτηριστικά του, ποιες οι επιδράσεις του στις ατομικές και κοινωνικές συμπεριφορές πολιτών και λαών. Γιατί, ας πούμε, Βάγκνερ άκουγε και ο διοικητής του Άουσβιτς τις ώρες που δούλευαν οι φούρνοι που έκαιγαν τα πτώματα των Εβραίων, Καντ διάβαζαν διάφοροι ανώτατοι αξιωματικοί των "ΕΣ-ΕΣ" όταν από το παράθυρο των δωματίων τους έμπαινε το φως από τις φλόγες ολόκληρων χωριών που καίγονταν, μαζί με τους κατοίκους τους, ύστερα από διαταγή τους - αλλά σίγουρα δε θα βρεθούν πολλοί να τους χαρακτηρίσουν "πολιτισμένους"...

Πολιτισμός, στην αγνότερη ίσως έκφρασή του, είναι να τιμάς τους γέροντες σου (η Ελλάδα είναι η χώρα με το μικρότερο ποσοστό εισαγωγής ηλικιωμένων σε "οίκους ευγηρίας", και η φροντίδα της γιαγιάς και του παππού από την οικογένεια αποτελεί, ευτυχώς ακόμη σε μεγάλο βαθμό, θεσμό στην Ελλάδα, σε αντίθεση με τα συμβαίνοντα σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες - αλλά τέτοιες παραμέτρους δεν τις έθιξε καν η έρευνα του "ευρωβαρόμετρου"!), καθώς επίσης και το ιερό πάθος της συντριπτικής πλειοψηφίας των Ελλήνων γονέων τα παιδιά τους να μορφωθούν καλύτερα από τους ίδιους και να αποκτήσουν περισσότερα εφόδια...

Μπορεί να θεωρηθεί έτσι εύκολα "απολίτιστος" ένας λαός που από τα σπλάχνα του βγήκαν δεκάδες παγκοσμίως αναγνωρισμένοι ποιητές (και η ποίηση μαζί με τον χορό αποτελούν κορυφαίες εκφράσεις πολιτισμού...) στη σύγχρονη εποχή, με δύο βραβεία Νόμπελ και τρεις έδρες πανεπιστημιακές σε όλον τον κόσμο για το έργο του Καβάφη; Δεν συνιστά στοιχείο πολιτισμού ότι ο Έλληνας περισσότερο από κάθε άλλον Ευρωπαίο θα σηκωθεί και θα χορέψει τη χαρά, τη λύπη, τον πόνο, την αγωνία του; "Λαϊκά και δημοτικά!" θα αντιτάξουν οι μεμψίμοιροι ευρωλάγνοι, που θα θεωρούσαν πιο "πολιτισμικό" να χορεύουμε

βαλς και ... καντρίλιες και ας κρίνεται γενικώς ο λαϊκός χορός υπέρτατη και βαθύτατη πολιτισμική εκδήλωση!

Είμαστε οι τελευταίοι που θα υποστηρίξουμε ότι "μωρέ, καλά είμαστε!" - γιατί δεν είμαστε! Και υπάρχουν τεράστιες ελλείψεις και κενά που πρέπει να καλυφθούν.

Από τον ημερήσιο τύπο(διασκευή).

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

A. Να γράψετε στο τετράδιό σας την περίληψη του κειμένου, χωρίς δικά σας σχόλια, σε 80 – 100 λέξεις.

Μονάδες 25

B.1. Να εκθέσετε σε μια παράγραφο 6-8 σειρών το περιεχόμενο του παρακάτω αποσπάσματος του κειμένου: *«Πολιτισμός, στην αγνότερη ίσως έκφρασή του, είναι να τιμάς τους γέρους γονείς σου, καθώς επίσης και το ιερό πάθος της συντριπτικής πλειοψηφίας των Ελλήνων γονέων τα παιδιά τους να μορφωθούν καλύτερα από τους ίδιους και να αποκτήσουν περισσότερα εφόδια...»*

Μονάδες 5

2.α. Να δώσετε έναν τίτλο στο κείμενο που σας δόθηκε.

Μονάδες 4

β. Να επιλέξετε τρεις παραγράφους από το κείμενο, να γράψετε την αρχή και το τέλος της καθεμιάς και να δώσετε έναν πλαγιότιτλο για καθεμιά.

Μονάδες 6

3. Να γράψετε από ένα αντώνυμο για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις : **έχθρας, ευτυχώς, πλειοψηφίας, απολίτιστος, σύγχρονη.**

Μονάδες 5

4. Τι επιδιώκει ο συγγραφέας με το κείμενο που σας δόθηκε;

α. Να προκαλέσει κάποιες επιθυμητές αντιδράσεις-ενέργειες.

β. Να παραπλανήσει.

γ. Να διασκεδάσει.

Να δικαιολογήσετε με συντομία την απάντησή σας.

Μονάδες 5

Γ. Τελευταία ακούγονται διάφορα αρνητικά σχόλια για το πολιτιστικό επίπεδο του λαού μας. Σας ζητούν να γράψετε στην εφημερίδα του σχολείου σας ένα άρθρο, με το οποίο να αντικρούετε τις επιθέσεις που δέχεται η Ελλάδα στον τομέα αυτό. Ποια επιχειρήματα θα χρησιμοποιήσετε, προκειμένου να δείξετε ότι η Ελλάδα συνεχίζει να παράγει πολιτισμό και ότι το πολιτιστικό επίπεδο του λαού της είναι υψηλό; (400-500 λέξεις)

Μονάδες 50

Πανελλαδικές εξετάσεις Δ' Εσπερινό 2002